

مصوبه جلسه ۸۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص اساسنامه بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی

اساسنامه « بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی » که در جلسه ۳۷۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۲ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است و مطابق مفاد تبصره ۴ ماده ۲۰ آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی ، در جلسه ۸۷۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب تلقی گردید ، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می شود :

مقدمه

آستان قدس رضوی با بهره مندی از انوار قدسی حضرت ثامن الحجج امام علی بن موسی الرضا « علیه افضل التحیه والثناء »

، مهم ترین رسالت خویش را گسترش معنویت ، فرهنگ اسلامی و ترویج معارف اهل بیت « علیهم السلام » می داند . این آستان در این راستا ، با توجه به نیازهای گسترده پژوهشی در قلمرو علوم ، معارف ، فرهنگ و تمدن اسلامی ، در سال ۱۳۶۳ ، بنیادی علمی را با عنوان « بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی » تأسیس کرد که در حال حاضر یکی از مؤسسات سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس می باشد . اکنون

؛ در آستانه چهار دهه فعالیت علمی مؤثر و ماندگار و با توجه به سیاست های ابلاغی جدید تولید معزز آستان قدس رضوی و به منظور گسترش و تثبیت فرهنگ و آثار زیارت و دستیابی به مرجعیت بین المللی و بهره گیری از ظرفیت های آن در این حوزه ها و همچنین ضرورت بسیج ظرفیت های علمی و پژوهشی روزآمد و پرداختن به مسائل و حمایت از دستاوردهای علمی - تحقیقاتی اسلامی و کمک به رفع نیازهای کشور در زمینه مسائل علوم اسلامی و تبیین و ترویج تعالیم وحیانی قرآن و حکمت ها و معارف مکتب نورانی اسلام با الهام از اسناد فرادستی کشور به خصوص بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و در چارچوب مأموریت ، چشم انداز و سیاست های کلان ابلاغی آستان قدس رضوی ، اساسنامه بنیاد پس از تایید و تنفیذ تولید آستان قدس رضوی ، توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح مواد آتی مورد بازنگری و به روزرسانی قرار گرفت .

اول : کلیات

ماده ۱ - معرفی

« بنیاد

پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی » ؛ نهادی علمی - پژوهشی و دارای ماهیت عمومی و غیردولتی و وابسته به سازمان علمی و فرهنگی آستان است و طبق مواد و مفاد این اساسنامه و منطبق با سیاست ها ، ضوابط و مقررات آستان قدس رضوی و مقررات عمومی مرتبط فعالیت می کند . در این اساسنامه بنیاد پژوهش های اسلامی به اختصار « بنیاد » و عبارت آستان قدس رضوی به اختصار « آستان » نامیده می شود .

تبصره از نظر جایگاه حقوقی ؛ این بنیاد در ردیف پژوهشگاه می باشد و می تواند حداقل سه پژوهشکده داشته باشد .

ماده ۲ - اهداف

۱. تولید ، تبیین و ترویج علوم و معارف رضوی با تأکید بر پشتیبانی فکری از مأموریت های علمی و فرهنگی آستان در جهان تشیع و امت اسلامی و نیازهای تحقق تمدن نوین اسلامی ؛

۲. گسترش معارف ، فرهنگ و مکتب اهل بیت « علیهم السلام » و اشراق علوم انسانی و اجتماعی از معارف قرآن کریم و اهل بیت « علیهم السلام » در جامعه سازی و نظام سازی اسلامی ؛

۳. توسعه هم گرایی و تعامل فکری میان نخبگان و پژوهشگران دوستدار اهل بیت « علیهم السلام » ، گفت و گوی ادیان و مذاهب و با تأکید بر ظرفیت های معنوی ، فرهنگی و علمی آستان قدس رضوی ؛

۴. تقویت و پشتیبانی علمی از محققان در موضوعات سیره و معارف رضوی ، فرهنگ زیارت و وقف و نذر به منظور دستیابی به مرجعیت جهانی در این حوزه ها ؛

۵. تأمین نیازهای پژوهشی در پشتیبانی از مأموریت های دینی ، فرهنگی و اجتماعی آستان ؛

ماده ۳ - وظایف

۱. نیازسنجی ، پشتیبانی و ارزشیابی مستمر فعالیت های پژوهشی در حوزه اولویت های موضوعی آستان ؛

۲. راهبری پژوهش های بنیادی و کاربردی اسلامی و مشارکت مؤثر با حوزه ها و دانشگاه های اسلامی در تولید علم ، جامعه پردازی ، نظام سازی و تمدن سازی اسلامی

۳. مطالعه ، تحقیق و تولید علم در حوزه های مأموریتی با حمایت از نخبگان ، طرح ها و آثار علمی و پژوهشی با رویکرد مسأله محور در موضوعات و قالب های مورد نیاز ؛

۴. مدیریت نشر و توزیع محصولات آثار علمی به زبان های مختلف در راستای اهداف و سیاست های بنیاد با رویکرد ایجاد امتداد اجتماعی در قالب های روزآمد و اثربخش ، اعم از : کتب و نشریات ادواری ، دانشنامه ها ، اصطلاح نامه ها ، فرهنگ نامه ها ، انواع فهرست و دیگر فرآورده های مورد نیاز به صورت چاپی ، الکترونیکی ، نرم افزارهای چند رسانه ای ، پایگاه های اینترنتی و شبکه های مجازی و ایجاد ساختارهای لازم ؛

۵. هم افزایی و مبادلات علمی - فرهنگی با مراکز

آموزشی ، فرهنگی و تبلیغی آستان و بهره گیری از ظرفیت های نهادها و مؤسسات علمی و فرهنگی داخل و خارج کشور و استادان و محققان حوزه و دانشگاه ، با تأکید بر ظرفیت های منطقه ای و جهان اسلام ؛

۶. برنامه ریزی و تشکیل کرسی های نظریه

پردازی ، ترویجی ، آزاداندیشی ، نقد و رونمایی کتاب ، مناظره و اعطای جوایز و نشان های علمی - فرهنگی ، انجمن ها و قطب های علمی ، همایش ها ، جشنواره ها ، هم اندیشی ها ، نشست های علمی و فرهنگی ؛

۷. پشتیبانی علمی از فرآوری ، کاربردی سازی و گفتمان سازی معارف رضوی و فرهنگ زیارت در سطح ایران ، دنیای اسلام و محیط جهانی در بستر علوم نوپدید و رویدادهای نوآورانه و دانش بنیان ؛

۸. توسعه و نوسازی روش ها و رویکردهای علمی ، طراحی و تجربه الگوهای جدید برای پژوهش و ارزیابی و سنجش پژوهش ها در تراز جهانی ؛

۹. توانمندسازی

پژوهشگران و حمایت از محققان برجسته داخل و خارج کشور در قالب هایی نظیر : اعطای فرصت مطالعاتی ، اعتبار ویژه پژوهشی ، حمایت از پایان نامه ها و رساله ها و آموزش های تخصصی و فوق تخصصی ؛

۱۰. همکاری علمی و پژوهشی و حمایت از آموزش های تخصصی و عمومی علوم و معارف اسلامی (از جمله مطالعات اسلامی در علوم انسانی - اجتماعی و علوم انسانی اسلامی) در حوزه های علمیه و دانشگاه ها از قبیل تولید منابع علمی و درس نامه ها ، تدوین مواد و سرفصل های آموزشی و برگزاری دوره های دانش افزایی ، مهارت افزایی و کارورزی پژوهشی .

ماده ۴ - محل فعالیت

محل اصلی

بنیاد در شهر مشهد است و بنیاد می تواند برای انجام مأموریت خود در هر یک از نقاط داخل یا خارج کشور ، شعبه یا مرکز وابسته با رعایت ضوابط آستان و سایر مقررات ذی ربط پس از تایید مؤسس ؛ ایجاد کند .

دوم : ارکان ؛ شرح وظایف و اختیارات

ماده ۵ - ارکان

بنیاد دارای ارکان ذیل است :

الف : مؤسس (تولیت آستان قدس رضوی)

ب : هیئت امنا

ج : رئیس بنیاد

د : شورای بنیاد

هـ : رکن نظارتی (حسابرس مستقل ، بازرس)

ماده ۶ - مؤسس بنیاد ، تولیت آستان است و تمام اختیارات و حقوق مؤسس را دارا می باشد .

تبصره - تولیت آستان ؛ حسب صلاحدید می تواند برگزاری مجامع عمومی و سایر اختیارات را به نماینده خود تفویض نماید .

ماده ۷ - وظایف و اختیارات مؤسس

۱ . تصویب و تنفیذ اساسنامه و تغییرات و اصلاحات آن ؛

۲ . تصویب صورت های مالی و گزارش عملکرد سالانه پس از استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس ؛

۳ . تصویب نمودار سازمانی و تشکیلاتی بنیاد ؛

۴ . تصویب نهایی خط مشی ، سیاست های کلی ، ساختار سازمانی و آیین نامه مالی و معاملاتی بنیاد ؛

۵ . تعیین و نصب اعضای هیئت امناء ، رئیس و بازرس بنیاد ، و عزل و پذیرش استعفاء آنها ؛

۶ . حسابرسی و بازرسی از بنیاد ؛

۷ . تصمیم گیری نهایی برای انحلال بنیاد و نحوه تصفیه آن ؛

ب (هیئت امناء

ماده ۸ - ترکیب هیئت امناء :

۱ - رئیس بنیاد (دبیر هیئت امناء) ؛

۲ - رئیس دانشگاه علوم اسلامی رضوی ؛

۳ - سه تا پنج تن از محققان ، استادان و صاحب نظران علمی و فرهنگی و دارای سوابق پژوهشی به پیشنهاد رئیس سازمان علمی و فرهنگی و تأیید مؤسس ؛

د - نماینده تام الاختیار وزیر علوم ، تحقیقات و فناوری

ه - رئیس شورای تخصصی حوزوی شورای عالی انقلاب فرهنگی

تبصره ۱ : عضویت اعضا هیئت امناء برای مدت سه سال می باشد .

تبصره ۲ : هیئت

امناء هر دوره در اولین جلسه ، از میان اعضا ، رئیس و نایب رئیس را تعیین می کند . مدت ریاست رئیس و نایب رئیس بیش از مدت عضویت ایشان در هیئت امناء نخواهد بود و قابل عزل و انتخاب مجدد می باشد .

تبصره ۳ : اعضای حقیقی هیئت امناء پس از پایان تصدی خود تا انتخاب اعضای جدید ، همچنان در سمت خود باقی مانده ، وظایف خویش را انجام می دهند .

ماده ۹ - وظایف و اختیارات هیئت امناء

۱ . تصویب راهبردها ، سیاست ها و اولویت های پژوهشی بنیاد و نظارت بر عملکرد آن ؛

۲ . تصویب برنامه های کوتاه مدت ، بلندمدت و کلان پروژه های بنیاد ؛

۳ . تصویب آیین نامه های اداری ، مالی و معاملاتی بنیاد بر اساس ضوابط و مقررات آستان ؛

۴ . تعیین میزان نرخ نامه ها و تعرفه ها با رعایت ضوابط و مقررات مربوط ؛

۵ . تصویب نحوه وصول درآمدهای اختصاصی و مصرف آن با رعایت ضوابط و مقررات آستان ؛

۶ . بررسی و تصویب بودجه سالانه بنیاد به منظور تأیید نهایی ؛

۷. تصویب آیین نامه جذب اعضای هیأت علمی ؛

۸. تصویب آیین نامه داخلی هیئت امناء ؛

۹. تصویب تشکیلات ، ایجاد یا تعطیلی شعب ، معاونت ها و واحدهای پژوهشی وابسته و نشریات ادواری رسمی بنیاد با رعایت ضوابط آستان و سایر ضوابط مربوط ؛

۱۰. بررسی هرگونه اصلاح و تغییر در اساسنامه بنیاد و پیشنهاد آن به مؤسس ؛

۱۱. تصویب آیین نامه ها و مقررات مورد نیاز بنیاد با رعایت ضوابط آستان ؛

تبصره هیئت امناء می تواند بخشی از وظایف و اختیارات خود را به رئیس بنیاد تفویض کند .

ماده ۱۰ - جلسات عادی هیئت امناء حداقل هر سه ماه یک بار ، و جلسات فوق العاده آن به دستور رئیس هیأت امناء و یا با درخواست رئیس بنیاد یا دو تن از دیگر اعضای هیئت امناء تشکیل می شود . این جلسات ، با حضور دو سوم اعضا رسمیت می یابد و مصوبات آن با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ، مشروط بر آنکه در هر حال تعداد آرای مثبت از ۵ رای کمتر نباشد ؛ معتبر خواهد بود .

ج (رئیس بنیاد

ماده ۱۱ - رئیس بنیاد دارای سوابق و تجارب مدیریتی مرتبط است که با پیشنهاد رئیس سازمان علمی و فرهنگی توسط تولیت آستان قدس رضوی برای مدت سه سال منصوب می شود .

ماده ۱۲ - وظایف و اختیارات رئیس

۱. مدیریت بنیاد در همه ابعاد علمی و اجرایی و نظارت بر حسن عملکرد واحدها و اعضای رسمی و وابسته و حسن اجرای قراردادها ؛

۲. تدوین و پیشنهاد سیاست ها و اولویت های بنیاد برای تصویب هیئت امناء ؛

۳. برنامه ریزی ، تصمیم گیری ، هماهنگی و پیگیری لازم به منظور تحقق سیاست ها ، وظایف و محورهای فعالیت بنیاد در چارچوب اساسنامه و مصوبات هیئت امناء ؛

۴. توسعه و تعمیق ارتباطات علمی با دیگر مؤسسات و مراکز داخلی و خارجی و عقد تفاهم نامه ها و قراردادهای همکاری مشترک ؛

۵. کوشش برای جلب کمک های مالی و امکانات اشخاص حقیقی و حقوقی ؛

۶. تنظیم بودجه سالانه و ارائه گزارش عملکرد ، ترازنامه و صورت های مالی بنیاد به هیئت امناء ؛

۷. پیشنهاد ایجاد یا انحلال شعب ، نمایندگی ها و واحدهای پژوهشی بنیاد به هیئت امناء ؛

۸. پیشنهاد تغییر و اصلاح اساسنامه به هیئت امناء ؛

۹. رایزنی و اخذ مجوزهای لازم برای رسمیت و اعتبار فعالیت های گوناگون بنیاد ؛

۱۰. نصب و عزل معاونان ، مدیران و رؤسای واحدهای پژوهشی و اداری ، اعضای حقیقی و حقوقی شوراهای تخصصی بنیاد در چارچوب ساختار مصوب و ضوابط سازمان علمی و فرهنگی ؛

۱۱. ارائه گزارش عملکرد سالانه و ادواری بنیاد به هیئت امناء ، سازمان علمی و فرهنگی و سایر مراجع مورد نظر آن ؛

۱۲. افتتاح هرگونه حساب به نام بنیاد نزد بانک ها ، مؤسسات مالی و صندوق های قرض الحسنه در چارچوب مقررات و ضوابط آستان و با تصویب هیئت امناء ؛

۱۳. تعیین نمایندگان حقیقی و حقوقی بنیاد و امضای قراردادها ، اسناد مالی و اداری و اوراق تعهدآور در چارچوب ضوابط و مقررات ؛

۱۴. طرح و ارجاع دعاوی و دفاعیه در تمامی مراجع صالح و امور حقوقی مربوط به آن با حق توکیل غیر ؛

۱۵. هرگونه تصمیم گیری و انجام سایر موارد پیش بینی نشده در چارچوب اساسنامه پس از تصویب هیأت امناء ؛

د (شورای بنیاد

ماده ۱۳ - ترکیب اعضای شورای بنیاد

الف . رئیس بنیاد ؛

ب . معاونان بنیاد ؛

ج . مدیران گروه های پژوهشی ؛

ماده ۱۴ - وظایف شورای بنیاد

۱ . تصویب آیین نامه داخلی شورا ؛

۲ . بررسی و تصویب طرح های پژوهشی و نظارت بر کیفیت و حسن اجرای آن ها ؛

۳ . بررسی میزان پیشرفت طرح های پژوهشی طبق برنامه مصوب و در صورت لزوم تجدیدنظر و تصویب تغییرات آن ها ؛

۴ . برنامه ریزی برای ایجاد و تعمیق ارتباط علمی با سایر مؤسسات و مراکز آموزشی و پژوهشی کشور برابر ضوابط و مقررات مربوط ؛

۵ . بررسی و تصویب برگزاری دوره های کوتاه مدت آموزشی ، همایش ها و بازدید های علمی طبق ضوابط و مقررات ؛

۶ . تصویب آیین نامه های تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و نحوه انتشار نتایج فعالیت های علمی و پژوهشی ؛

۷ . انجام سایر اموری که در چارچوب ضوابط و مقررات از سوی هیئت امناء یا رئیس بنیاد به شورا محول می شود ؛

هـ) رکن نظارتی (حسابرس مستقل ، بازرس)

ماده ۱۵ - بازرس بنیاد توسط تولیت آستان و یا مقام مجاز از طرف ایشان انتخاب می شود .

ماده ۱۶ - وظایف و اختیارات بازرس

۱. نظارت بر تطبیق عملیات بنیاد با اساسنامه ، قوانین ، آیین نامه ها و برنامه و بودجه مصوب و سایر مقررات حاکم بر بنیاد ؛

۲. رسیدگی و اظهار نظر نسبت به صورت های مالی و گزارش عملکرد سالانه بنیاد و تسلیم آن پانزده روز قبل از تشکیل مجمع ؛

۳. رسیدگی و اظهار نظر نسبت به سایر گزارش های ارائه شده به هیأت امناء ؛

۴. بررسی گزارش توجیهی رئیس بنیاد در مورد مقایسه عملکرد با بودجه و برنامه سالانه و ارائه نظر به هیأت امناء ؛

۵. رسیدگی و اظهار نظر نسبت به کفایت و مطلوبیت نظام کنترل داخلی بنیاد ؛

تبصره بازرس نمی تواند در معاملاتی که با بنیاد یا به حساب بنیاد انجام می گیرد به طور مستقیم یا غیرمستقیم ؛ ذی نفع باشد .

سوم : امور اجرایی و مالی

ماده ۱۷ - سال مالی بنیاد از اول فروردین ماه هر سال آغاز و در پایان اسفندماه همان سال ختم می شود و ترازنامه نیز برای سال مالی تنظیم می گردد .

ماده ۱۸ - منابع مالی و بودجه سالانه بنیاد از محل اعتبارات دریافتی از آستان ، کمک ها ، قرض و تسهیلات ، هدایا ، موقوفات ، تبرعات ، وجوه شرعی و درآمدهای بنیاد تأمین می شود .

ماده ۱۹ - امضای چک ها و دیگر اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور و حساب های بنیاد ، توسط رئیس بنیاد و یک تن دیگر به انتخاب هیئت امنای بنیاد صورت می گیرد .

ماده ۲۰ - معاملات

۱. کلیه قراردادهای بنیاد با اشخاص حقیقی و حقوقی تابع آیین نامه معاملات مصوب ستاد مرکزی آستان می باشد ؛

۲. عقد قرارداد بنیاد با اعضای هیئت امناء ، رؤسا ، مدیران

، کارکنان و اقارب نسبی و سببی آن ها تا درجه سوم اعم از مستقیم و غیرمستقیم و همچنین انجام معاملاتی نظیر قرارداد هایی که متضمن رقابت با عملیات بنیاد باشد ، برای مدیران و مسئولین بنیاد ممنوع است ؛

ماده ۲۱ - دفاتر و محاسبات

۱. دفاتر حساب های بنیاد در محل اصلی استقرار آن نگهداری خواهد شد و در کلیه اوقات متعارف ؛ جهت اعمال نظارت در دسترس حسابرس مستقل و بازرس می باشد ؛

۲. تدوین دفاتر و تهیه صورت های مالی بنیاد بر اساس اصول و استانداردهای حسابداری انجام شود و بایستی صورت

های مالی تصویری به همراه صورت های مالی بنیاد حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به حسابرس مستقل و بازرس ارائه و گزارش حسابرس مستقل و بازرس حداکثر تا پایان تیرماه به هیئت امناء ارائه گردد ؛

۳. تصویب حساب های بنیاد

توسط هیئت امناء به منزله تایید و قبول عملکرد مدیران و تصفیه حساب های سالانه آن ها بوده و قطعی و لازم الاجرا است . این مفاد حساب ، رافع مسئولیت های قانونی مدیران در دوره تصدی نمی باشد ؛

ماده ۲۲

- هرگونه اصلاح و تغییر در مفاد این اساسنامه به پیشنهاد شورای عالی انقلاب فرهنگی یا هیئت امناء بنیاد و موافقت مؤسس (تولیت آستان قدس رضوی) و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی امکان پذیر است .

چهارم : سایر مقررات

ماده ۲۳ - انحلال و تصفیه

۱. انحلال بنیاد با تصویب تولیت آستان امکان پذیر می باشد ؛

۲. در صورت انحلال ؛ مدیر تصفیه توسط ستاد مرکزی آستان انتخاب می شود که موظف است طبق ضوابط و مقررات آستان ؛ نسبت به تصفیه اقدام نماید ؛

۳. کلیه اموال و دارایی های بنیاد اعم از منقول و غیرمنقول (باقیمانده پس از انجام تصفیه) ، متعلق به آستان است .

ماده ۲۴ - موارد پیش بینی نشده

درباره مسائل مسکوت و مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده ، طبق آئین نامه ها ، ضوابط و مقررات جاری آستان و امریه های تولیت آستان عمل خواهد شد .

ماده ۲۵ - این اساسنامه مشتمل بر یک مقدمه ، ۲۵ ماده و ۷ تبصره در جلسه ۳۷۶ مورخ ۱۲/ ۰۷/ ۱۴۰۱ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی

تصویب ؛ و مطابق مفاد تبصره ۴ ماده ۲۰ آیین نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی ، در جلسه ۸۷۲ مورخ ۱۰/ ۰۸/ ۱۴۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب تلقی گردید و از تاریخ ابلاغ ، لازم الاجرا است .

سید ابراهیم ریسی

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی